

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marți, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarchie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru strălătatate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane, Sibiu, strada Măcelarilor 47,
și la expedițiunea de inserțiuni Adolf Steiner în Hamburg (Germania).
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 37.
Epistole nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul ca litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Prenumeratiune nouă

la

„Telegraful român”,

care apare de trei ori pe săptămână, deschidem pe anul 1880 cu prețul cel mai moderat, ce se poate vedea în fruntea foiei.

Banii de prenumeratiune se trimit mai cu înlesnire prin asignațiuni postale (Posta utalvány — Post-Anweisung.) Numele prenumărantului, al comunei unde se află cu domiciliul, și eventual al postei ultime să fie scrise bine, ca să se poată ceti.

Se atrage atențiunea on. domni abonați, al căror abonament se sfârșese cu ultima Decembrie 1879 ași înnoi din vreme abonamentul, pentru ca să nu fie espeditura silită a sista sau a întârzia cu espedarea foiei*). Acei on. dd., cari prenumără de nou, să nu întârșie, pentru ca editura să se poată orienta cu tipariile esemplarelor.

Editura „Telegrafului Român” în Sibiu.

* O înlesnire foarte mare în espedițiune se face prin lipirea unei fâșii de adresă dela abonamentul ultim.

Sibiu, 17 Decembrie.

Din revista politică a numărului precedent, am vădut că după diaristica ungurească, Românii și naționalitățile nemaghiare din Ungaria și Transilvania sînt oameni fericiți. Boemii și preste tot, acei cari nu sînt Nemți în Cislaitania și Poloni în Galiția, ar trebui să caute la noi răvniind, căci sînt încă departe de a se bucura de drepturile de care ne bucurăm noi în Ungaria.

Cine va ceti în Germania, în Franca, în Italia și în alte părți ce scrie d. e. „P. Ll.” va cugeta, că la noi nimenia nu mai are nimica de dorit. Ba chiar și cei de preste Laita intru

cât nu sînt Nemți, dacă vor crede celor scrise în presa ungurească vor cugeta, *extra Hungariam non est vita.*

Dar e amară fericirea noastră, cu deosebire a Românilor. Poporul român, după Maghiari cel mai numeros în țările coroanei ungare, situat în părțile cele mai tari, făcînd parte dintr'un element, care însuși Maghiarii când și-ar pricepe interesele, ar trebui să i dea tot concursul și să l spriginească, are, putem dice de seculi, să se lupte contra încercărilor de tot felul de desnaționalizare. În seculii trecuți a fost luată religiunea drept mijloc, eară în timpul de față, usând guvernul maghiar de prevalența elementului maghiar politică, se servește de legislațiune ca politicesce să l facă imposibil și de justiție, de administrațiune și de instrucție ca să i ecsileze limba între cei patru păreți ai casei, va să dice, în familie. Ce însemnează această imposibilitate, ce însemnează acest ecsil? însemnează a reduce naționalitatea română, ca atare, la nimica. Legile cari se aduc de legislațiune sînt numai în limba maghiară; tribunalele aduc sentențe numai în limba maghiară, administrațiunea își publică toate cercularele, convocările și rezoluțiunile numai în limba maghiară. Pentru noi cari nu sîntem Maghiari numai cifrele dărilor, încât aceste sînt arătate prin cifre, au obligată însemnătate, numai când e să plătim și să dăm recruți autoritatea și aduce aminte și de noi, pe când dealtmintea se face a nu scî că esistăm.

Dar legea pentru naționalități? ...Cesă întindem vorbă lungă? Aceasta are un talisman prin care i se nivelează toate dispozițiunile liberale la aparență. Ori ce dispozițiune care s'ar păre în favorul naționalităților nemaghiare este mărginită prin fatalele cuvinte: „după puțință” și pracsă ne dovedesce, că nimica nu e nici „după”, nici „cu” puțință și așa toată puțință este într'acolo ca și când în Ungaria ar fi numai Maghiari, precum sînt în Franca

numai Francezi și în Italia numai Italiani.

Afă majoritatea Românilor că e cu cale ca lucrurile aceste să meargă tot așa? Cine consimte cu idea aceasta, fie din indiferentism, fie din teamă de persecuțiuni, nu este numai complice la persecuțiunea naționalităților nemaghiare, dară e și un logic inamic al patriei; căci patria are să se rădime de toți cetățenii de o potrivă, trebuie deci să cultive și interesele tuturor de o potrivă.

Nu facem nici o propunere, nu prejudecăm nimica; însă atragem atențiunea celor competenți asupra evenemintelor ce se petrec dincolo de Laita și ne permitem modesta întrebare, că oare nu ar fi timpul să dăm și noi un semn de viață *ad normam Bohemorum*. Scim că comitenții națiunei n'au fost cu totul neactivi, dar am vrea ca cel puțin să scie și publicul român, ce au făcut acei comitenți ca națiunea să se enunțe.

Revista politică.

Sibiu, în 17 Decembrie.

Un nou proiect de lege se pregătesce a se pune pe masa dietei ungurești, care privesce scoalele medie. Proiectul regulează și cuprinde întreaga instrucțiune din scoalele medie afară de planul de învățămînt, nespune „Egyetértés.” Proiectul va veni la dezbateră cătră sfârșitul sesiunei.

Pretensiunile Cehilor vor rescoldi multă pulvere. Intre Nemții din Boemia, ne spun diarele din Viena, se pregătesc manifestațiuni contra acestor pretensiuni și în special contra cehisărei universității nemșeci din Praga.

În Constantinopole este un cas foarte caracteristic la ordinea țilei. Un preot (ulema) mahomedan a ajutat unui misionariu englez la traducerea unor capete din biblie în limba turcească. Din cauza aceasta respec-

tivul ulema fu după legile mahomedane condamnat la moarte. Ambasadorul englez din Constantinopole a adresat un ultimatum porții de cuprinsul că, dacă nu se retrage sentența în trei zile, va intrerupe raporturile diplomatice cu Poarta și va cere instrucțiune, ce atitudine să observeze în viitoriu.

Liga albaneză stăruiesce pe lângă rezistență. Ea amenință, că dacă trupele lui Mouktar pașa vor înainta până la Rosalia și se vor încerca a esecuta cederea Gusiniei, va scî să și apere ținutul. Agitațiunea crește. De altă parte Muntenegru a ficsat ultimul termin pentru cedere pe ziua de crăciun.

La a doua căsătorie a preoților.

(Respuns d-lui V. Mangra din Arad.)

(Urmare).

Am fost scris în tractatul meu, că a doua căsătorie a preoților, strins luată, nu invoală în sine doctrina, ci stă sub întrebare un codice de lege etc. Însă dl M. dice că invoală și espică doctrina astfel „căci doctrină numim orice principii religioase, filosofice sau de drept” etc. „Astfelu, — dice dl Mangra, — avem o doctrină a religiunei, o doctrină a filosofiei, o doctrină a dreptului, etc. În special numim doctrină în creștinism învățămîntul bisericeii atât cel dogmatic cât și cel privitoriu la constituțiune, cult și disciplină. Și ca să vață dl Sturza — dice dl Mangra, — că prohiberea a doua a preoților este doctrină, în biserica ortodocșă, n'are trebuință decât să privească în oare-care studiu de teologie, pastorală ori de dreptul canonic, studii care se învață în toate institutele teologice ortodocșe.” După cum definează dl M. doctrina în general are să cuprindă în sine toate regulele din lume. Așa că mai pe urmă și instinctul animalelor va să fie o doctrină. Eu sciu și cred că și alții cari

FOIȚA.

O iernare în gheață.

(Traducere din Jules Verne.)

(Urmare)

Oara a șasa de sara sosî și Penellan făcea dispozițiuni de a găti de cină. Apa începuse deja a ferbe. Penellan s'a cobărit după carne sărată în combustă, care vrea să o fearbă. Când se întoarse Penellan la cuptoriu Andreiu Vasling ocupase locul. El ședea lângă căldare și ferbia într'ensa dărăbe mari de untură.

„Eu am fost înaintea dtale aici Andreiu Vasling, se răști Penellan cătră cărmaci; pentru ce mi-ai luat locul?”

— Cu bună samă din același motiv, din care ai vrea dta earăși să l ocupi; vreau să mi fac de cină, respunse Vasling.

— Lasăm la căldare, altcum o să veți, că cearta noastră va avé un sfârșit reu, strigă Penellan.

— N'o să vedem nimica, replică Andreiu Vasling cu ironie, de'ți place,

de nu'ți place, eu am să mi gătesc de cină până în sfârșit.

— Eară eu îți spun, că dta nu vei găti aici cina dtale, strigă Penellan, și s'a repeșit ca turbat la Andreiu Vasling, care îndată a pus mâna pe cuțitul seu cel mare și strigând pe norvegiani și pe Aupic îi chemă într'ajutoriu.

Miserabilii într'o minută erau cu toții înarmați cu pumnale și pistoale; Penellan înțelesese acum că totul era făcut cu plan.

Andreiu Vasling de bună samă luase a supr'ași problema de a pune bine pe Penellan, căci miserabilii ceilați au alergat deadreptul la asteraturile bolnavilor, Misonne, Turquette și Pierre Nouquet. Acest din urmă era așa de bolnav, încât abia putea să se misce. El căduse în mânilor selbatecului Herming, pe când Misonne se apăra cu o bardă de Aupic, eară Turquette se lupta înverșunat cu norvegianul Hocki; Gervique și Gradlin suferiau atât de tare, încât abia puteau observa, ce se întempla în giurul lor.

Pierre Nouquet primî o împunetură de pumnal în coaste. Herming creșu, că și-a deslegat problema și se îndreptă spre Vasling, care cuprinse pe contrariul seu preste mijloc, vrînd să i dea mână de ajutoriu în luptă.

Însă îndată la începutul luptei s'a resturnat căldarea dela foc și așa unsoarea ajungînd pe cărbunii aprinși au împrăștiat mirosul cel greu în aer.

Maria se sculă din așternut plîngînd tare și s'a grăbit spre Ioan Cornbutte. Acesta zăcea în așternutul seu și hropotia înfricoșat.

În privința puterei Andreiu Vasling nu se putea măsura cu Penellan și a observat din vreme, că el va succumbe; atunci a vădut pe Herming venind și strigă:

„Ajutoriu, Herming! ajutoriu!”

— Ajutoriu, Misonne strigă Penellan. Misonne însă era jos și se lupta cu Aupic, care vrea să l străpungă cu cuțitul. Barda era nepotrivity pentru felul acesta de luptă; el nu putea umbla cu ea, și trebuia să se apere de pumnal, cu care turbatul Aupic vrea să l străpungă.

au cetit opuri de filosofie și au ascultat prelegeri mai înguste din ea ca mine, că filosofia are principii, pre care apoi dl M. le poate numi doctrină, dacă vrea, însă filosofi nu s'au prea îndatnat a folosi acest termen.

Dar legile civile încă nu am auzit a se numi doctrine, până acuma. Aceasta însă o las să o judece juristii. Fără voi merge la doctrina creștină.

Doctrina creștinismului, care, după cum dice dl Mangra, cuprinde în sine tot învățământul bisericii privitor la ori ce felu de categorie, adevă ori ce literă și mișcământ, din creștinism dela întemeierea bisericii până în ziua de astăzi, ba doară și societatea creștinească, ca corp viu al bisericii prin urmare și noi toți am fi doctrină, după cum dice dl M.; voind ca prin aceasta mrege fără margini să cuprindă și a doua căsătorie a preoților.

Dar eu știu, că doctrina în înțeles strins și creștinesc luat, cuprinde în sine religionea creștină dogmatizată și simbolizată pe baza santei scripturi, și ca eflus al doctrinei avem tainele, ritul, tipicul, ș. c. l. Eară canoanele sunt legi pentru regularea societății creștinesci; și „se vede din ele, că s'au chibșuit după împregiurările, în care devenise biserica după apostoli, apoi se vede și aceea, că unele dintre aceste canoane s'au schimbat, după cum cerea trebuința bisericii.“ Aceste le citez d-le Mangra după marele Andreiu Șaguna pre care cred, că nu vei ave cutezanță a l porecli de protestant și schismatic ca și pe mine.

Și eu încă nu am dis alta în tractatul meu decât, că canoanele s'au schimbat din când în când, după împregiurări și e de lipsă și acuma să se aducă în consonanță cu societatea creștină, și aceasta am dis nu din capul meu, ci după cum am auzit din autorii bisericii ortodoxe, pre cari i-am consultat, și poate că pe când am scris, nu mi-am adus aminte de literă ca să pun degetul d-lui Mangra pe ea, însă dl M. trebuia să scie că e așa, sau nu, și apoi să cuteze a se espectora ca și când ași grăi neadevăr; dară nici atunci nu asteptam dela dl M. un stil așa brutal.

Așa dară d-le Mangra doctrină nu este tot una și sinonimă cu canoanele, cari se schimbau; ci: doctrina creștină este sinonimă cu religionea creștină revelată de Is. Chr. însuși; doctrina este sinonimă cu credința creștină dogmatizată și simbolizată pe baza santei scripturi. Și dl M. este cel dintăiu, care botează canoanele de doctrină, în biserica noastră. Pentru asigurarea aserțiunilor mele,

voiu cita date dela un autor modern, în care sum convins, că și dl M. va crede, eată-le: „Creștinismul este o doctrină pozitivă revelată de Iisus Christos, care nu poate fi interpretată decât pe cuvântul lui Dđeu.“¹⁾ Mai departe dice: „De câte ori se nasce vre-o cestiune doctrinală în creștinism sau indoiei în privința sensului cutărui loc din sânta scriptură (adecă admite și recunoasce dl autor, că doctrina este sinonimă cu sânta scriptură) noi trebuie să apelăm la autoritatea bisericii.“²⁾

Prin urmare a doua căsătorie a preoților nu învoalve în sine doctrină, ci stă sub întrebare un codice de lege bisericesc și așa dl Mangra este cel ce confundă canoanele cu dogma și cu doctrina, și nu eu; și dacă nici acuma nu mă va crede dl Mangra, atunci singur d-nealui nu este în curat cu sine însuși, și în astfelu de cas nu știu cum să'i demustru și la cine să mă mai provoc dacă d-nealui nici pe Vasiliu Mangra nu vrea să'l creadă, care înaintea d-nealui este o autoritate infalibilă.

Dice dl M. mai departe, că testul meu: „că fără de lege păcatul mort era,“ il aduc cu intențiune sau fără de intențiune în contra lezei, ce opresce a doua căsătorie la preoți, și dice că eu „denaturez în mod evident învățământul bisericii în punctul acesta, căci testul se repoartă la legea lui Moise.“

Am să spun d-lui M. dacă se indoiesce și despre aceea: că eu toate citatele și documentele amintite în tractatul meu, le-am adus cu intențiune bună, ca să spriginesc opiniunea mea, eară cumcă prin aceasta ași fi delăturat învățământul bisericii nu stă, ci aceasta este o afirmațiune din inima rea a d-lui M., de care este plin „audiatur et altera pars“^{*)} d-nealui; pentrucă chiar să se refereze la legea lui Moise nu perde nimica din valoare, pentrucă apostolul precisează păcatul prin lege, și și eu aceea am făcut, chiamând și pre apostol în ajutoriul meu; eu dară nu am dis, că nu se reportează la legea lui Moise citațiunea mea. Dară dl M. „a dis, ca se dică, că a dis, că va dice.“ Eu toate citatele din sânta scriptură la care se provoacă dl M. încât sunt scoase fidel,

¹⁾ A se vedé nrul 42 din „Biserica și scoala“ pagina 345 subscris de Vasiliu Mangra.

²⁾ A se vedé nrul 42 din „Biserica și scoala“ pagina 346 subscris de Vasiliu Mangra.

^{*)} În numeralul trecut în loc de: „Audiatur“ are să se cetească: „Audiatur“ et altera pars.

le respectez; și nu vreau a le da alt înțeles, după cum face d-sa. Pentrucă sum convins, că on. cetitori, încă știu judeca, ca și noi și nu au lipsă de aceea.

Vine apoi dl M. cu nisce insinuări asupra mea, de care m'am mirat nesciind la ce și unde se referesc; pentruca on. public să poată judeca, voiu cita mai iute espeptorațiunile d-lui Mangra, și după aceea punctul din tractatul meu, asupra căruia se espeptorează d-nealui. Eată ce dice dl M. despre mine: „Din toate aceste invederează, că dl Sturza care pretinde cu un felu de aroganță a fi la nivelul teologiei ortodoxe, tocmai d-sa caută să pună altă temelie bisericii, decât cea pusă, carea este Iisus Christos, și cum se poate observa din întreg tractatul, d-sa remâne în adevăr protestant, în ceea ce privesce modul de espicare a santei scripturi. Urmând o interpretare gramaticală individuală a scripturii, el reneagă cu o culpabilă ușurință interpretarea colectivă, ce ni o presentă mărturisirea constantă și universală a bisericii! Față cu asemenea direcțiune primejdioasă, pentru învățământul bisericii, pelângă tractarea cea cu blândeță și paciență, apostolul Pavel dice „slugei d-lui“: „Predică cuvântul, stăruiesce la timp și fără timp, mustră, ceartă, indeamnă cu toată îndelugărăbdarea și cu învățătura.“³⁾ „Căci lauda noastră aceea este: mărturia consciinței noastre, că întru dreptate și întru curăție dđească, eară nu întru înțelepciune trupească, ci întru darul lui Dđeu, am petrecut în lume.“⁴⁾ Ce puțină stimă și respect are dl Sturza pentru testele santei scripturi se vede din forma ciuntită și ruptă din legătura lor, în care le citează. În adevăr prin pasagiul „aceasta este fala noastră, mărturisirea consciinței noastre“ așa ciuntit și isolat, cum este părintele Sturza ni se presentă, nu ca preot ortodox, ci ca o persoană cu intențiuni suspecte pentru spiritul creștinismului, ca un liber cugetătoriu modern, care nu recunoasce nici o regulă sau lege, în materia de credință religioasă, afară de consciința și propriile sale opiniuni! Și apoi, aceasta este adevărul, care dice, d-ta că vorbesci, în numele și pe temeiul evangheliului?“

Eată acuma punctul asupra căruia vorbește dl M. așa fără de respect: „Ce se atinge de doctrina creștinătăței, mă ierte amicul meu, că eu cu dogma și cu doctrina nu am avut nimica, ci am vorbit la tema mea, despre a doua căsătorie a preoților,“ care strins luată nu învoalve în sine doctrina, ce stă sub întrebare, un co-

³⁾ II Tim. 4. 2. ⁴⁾ II Cor. 1. 12.

dice de lege bisericesc, la care mi-am permis a vorbi „necăutând folosul meu, ci acelor mulți ca să se mântuiască.“⁵⁾ „Că fără de lege, păcatul era mort.“⁶⁾ Și aceasta o fac pe basa constituțiunei bisericesci, pe praca luată din biserica noastră de pe timpul sinoadelor, și după usul ce l-a folosit sântii Părinți, pe care il voiu desvolta mai pe larg la locul seu în acest tractat. „Întru adevăr mi-au venit curios insinuările ce mi s'au făcut ca și când eu ași fi lovit în temelie bisericii și în doctrină, și amicul meu se face mai mare teolog decât „cari poartă sarcina slujbei acesteia,“ citându'mi toate scripturile despre credința revelată de Iisus Christos, despre propaganda sântilor Apostoli și misiunile lor, pre cari și eu le propag, fiind următoriu învățăcelor lui Christos, și de care eu nu am avut lipsă a le auzi, „pentrucă credința o ador, religiei mă închin,“ „și altă temelie nime-nua nu poate să pună, afară de aceea ce este pusă, care este Iisus Christos.“⁷⁾ „Au doară vrăjmaș m'am făcut voaue, grăindu-vé voaue adevărul?“⁸⁾

Dară ved că amicul M. confundă canoanele cu doctrina și cu dogmele, și pe aceasta basă pe mine mă face protestant, șismatic, eretic și nu știu mai ce: „Dară slugei d-lui nu se cade să se sfădească ci blând să fie cătră toți și cu multă paciență.“⁹⁾ „Căci aceasta este fala noastră, mărturisirea consciinței noastre.“¹⁰⁾ „Eară conversațiile cele rele strică năravurile cele bune.“¹¹⁾ Acuma rog pe on. public ca să judece că convine răspunsul d-lui M. la punctele citate aci? Eu dic că nu, și așa cred că vor dice toți oamenii neparțiali. Pentru aceea invectivele ce mi-le face dl M. le resping cu indignațiune. (Va urma.)

Varietăți.

* (Daruri împărătesci) Majestatea Sa împăratul s'a îndurat prea gracios, a dărui din șatula privată pentru inundații din Cluj 2000 fl. și din comitatul Bihorului 1000 fl, apoi pentru arșii din Ruskin 300 fl.; și pentru locuitorii din satul Szent-Andras, cari pătinesc din pricina miseriei, 200 fl. v. a.

* (Invitare). În conformitate cu dispozițiunile statutelor, §§. 5 și 9 se invită prin aceasta toți P. T. membrii activi ai „Reuniunii române de cântări“ la adunarea generală

⁵⁾ I Cor. c. 10. 33. ⁶⁾ Rom. c. 7. 8.

⁷⁾ I Cor. c. 3 v. 11. ⁸⁾ Gal. 4. 16.

⁹⁾ II Tim. c. 2. 24. ¹⁰⁾ II Cor. 1. 12.

¹¹⁾ I Cor. c. 15 v. 33

o pușcătură, ursul se întoarce numai decât, și Andreiu Vasling care se ridicase și nu mai avea grigea lui Pennellan, a plecat după el.

Subcărmașul a pus ușa eară la locul ei și a căutat împregiur. Misonne și Turquette erau într'un unghiu legați fedeleș de inimicii lor și se siliau înzădar ași rupe legăturile; Pennellan a alergat într'ajutoriu lor, fu însă respins de Aupic și de cei doi Norvegiani. Puterea lui așa era de consumată încât nu mai putu da pept cu cei trei bărbați și în puține minute era și el legat încât nu se puté clăti. Chinuitorii lui alergară apoi la strigarea cărmaciului, sus pe pod, căci ei nu credeau altă decât că el se luptă acolo cu Ludovic Cornbutte. Andreiu Vasling se lupta aici cu un urs, căru i deduse deja două cuțite, animalul umbla să lovească cu brâncile pe contrariu, umbla să'l nimerească și așa il mâna mereu spre bastingă.

Mai avea numai puțini pași pentru retragere și apoi era inevitabil perdut; atunci se aude a doua pușcătură și ursul cade la pământ. Andreiu ridică ochii și vede că Ludovic

Cornbutte care ședea sus în garnitura catargurilor, l-a scăpat de moarte. Glonțul pătrunse în inima ursului și la omorît la moment.

În Andreiu Vasling însă ura era prea mare încât gratitudinea să poată găsi un rol în inima lui; căută în giurul seu și vedu pe Aupic cum zăcea întins mort pe pod, ursul i-a tras una cu brânca colosală de i-a sdrobit capul. Iocki se apăra desperat cu o bardă de același urs, care tocmai ucise pe camaradul seu. Animalul sângera acum din mai multe rane, se lupta însă cu atât mai cu înverșunare. Un al treilea urs mergea spre partea dinainte a podului.

Andreiu Vasling nu se interesa de el și s'a împrennat cu Herming spre a elibera pe Jocki din brațele ursului. Amândoi au tras cu pistoalele în animal; dară când a cădut acesta mort mai tinea între brânci numai un cadavru.

„Numai doi mai sântem dintr'ai nostri“, dise Andreiu Vasling cu o rancună selbatecă; „dacă însă vom fi învinși, voiu ca mai nainte sa'mi resbun!“

Herming, fără de a răspunde, umplu de nou pistolul; trebuia delaturat și ursul al treilea.

Vasling căuta spre partea dinainte a podului și vedu, că bestia se suie pe bastingă și de acolo se înalța spre garnitură, că să ajungă la Ludovic Cornbutte. Cărmașul lăsă pușca în jos; o bucurie diabolică strălucia din ochii lui.

„Așa dară încă pot totuși să'mi resbun asupra'ti, strigă el.

Într'aceea Ludovic Cornbutte s'a retras pe un catarg, dară ursul s'a suit și acolo și mai era numai șase urme departe de densus. Atunci Ludovic își îndreptă pușca spre animal ochindu'l.

Și Andreiu Vasling se pregăti să pusce; dacă cădea ursul vrea să omoare pe Ludovic Cornbutte.

Căpitanul june a tras asupra bestiei, se părea însă că nu o a nimerit; ea s'a avântat și a sărit pe catargul marțial, încât s'a cutremurat catargul.

Andreiu Vasling a strigat de bucurie.

„Herming adu'mi pe Maria, a-

du'mi mireasa“ strigă el matrozului norvegian, și acesta se grăbi a se coborî jos în locuință.

Animalul turbat s'a răpedit asupra lui Ludovic Cornbutte, care căuta scăpare de ceea parte a catargului; în momentul însă, când bestia vrea să pună brânca pe el, indemânatecul marinariu s'a atârnat de o pardună și s'a lăsat pe aceasta în jos. Când era la calea jumătate i flueră un glonț pe la urechie; Andreiu Vasling a pușcat asupra'i dară l-a greșit. Acum amândoi contrarii își stau față în față.

Lupta trebuia să fie acum decidoare; Andreiu Vasling spre ași recori setea de resbunare a poftit presentă junei fete la moartea iubitelui ei, dar prin aceasta s'a lipsit el însuși de ajutoriu lui Herming. Prin urmare acum era avisat numai la ajutoriu propriu.

Inimicii se apucară așa de țepăn, încât nici unul nu se putea retrage; dintre ei unul trebuia să moară. Sângele curgea deja din amândoi; Andreiu Vasling căuta să cuprindă grumașii contrariului cu brațul seu și să lovească, Ludovic Cornbutte

ordinară, ce se va ține Sâmbătă în 3 Ianuarie st. n. 1880 la 6 oare sara în sala Nr. 24 a Seminarului Andreian, strada Măcelarilor.

Obiecte de pertractare:

1. Raportul comitetului despre activitatea sa și a Reuniunii române de cântări în decursul anului 1878/1879.
2. Preliminarea bugetului pe anul 1880.
3. Alegerea comitetului definitiv.
4. Eventuale propuneri.

Sibiul în 26 Decembrie n. 1879.

Comitetul.

* (Episcopul Angyelic) substitutul patriarhal sârbesc a sosit în 24 Dec. în Carloviț. Deși sosirea lui n'a fost înștiințată mai înainte, el totuși — după cum ne spune „P. Lloyd“, — fu primit de populație cu entuziasm și cu strigete entusiastice: să trăiască Majestatea Sa, regimul și noul administrator.

* (Emigrarea din Ungaria). Jurnalul local din Szentes întărește scirile, cari se cetiră în timpul din urmă în jurnale, că familii numeroase de acolo au intențiunea, a emigra în America. Acești oameni sătui de Europa nu se pot abate dela propusul lor, ași cerea norocul în noua lume, pre lângă toată descrierea soartei triste a emigranților. La 40 familii din Szentes sunt rezolute a emigra. Conducătorii mișcării sunt postovariul Iosif Antal, măsariul Ștefan Erdei și socaciul Alesandru Pop. Ei voiesc a se coloniza în republica argentină, unde cu patru floreni plătiți în 10 ani capătă un juger de pământ și în anul dintâi sementa de lipsă cât și intențiunea. Locuitorii din Szentes — după cum anunțasem deja în unul din numerii „Teleg. Român“ — în aceasta afacere a lor s'au adresat către consulul republicii argentine în Genova, care le a și scris o epistolă în limba italiană. Ne pricepând ei însă această epistolă Iosif Antal a călătorit la Pesta spre a i se traduce scrisoarea. După reîntoarcerea sa proiectul emigrării poate că se duce în deplinire. Unul dintre iubitorii de emigrare — după cum ne spune tot numita foaie locală — a ținut către redactorul ei: „Noi aici nu mai putem trăi. Profesionistul, care e avisat numai la profesiunea lui și n'are pământ de unde săși scoată pâinea, aici nu o mai poate duce și e silit a se duce acolo, unde i suride o soarte mai bună“.

Adunarea națională sârbescă din Niș se află în posesiunea unei suplici subscrise de 100 familii din localitățile de pe marginea stângă a

Tisei: Szörny, Deszka, Gyală și Szent-Ivan, prin carea se roagă, ca scupștina să le conceadă, a se coloniza în cercul dela Toplița, în ținutul dobândit de curând, și a li se da pământul de lipsă pentru trai. Majoritatea suplicantilor e de naționalitate sârbescă, printre acestia însă se află și mulți Unguri. De altmintelea e de priceput ușor, că țerenii trag la o țară unde un milionariu sau un posesor de mai multe mii jugere de pământ plătesce toată darea ca *maximum* 34 de galbini.

În privința emigrării scrie mai departe „Magyarország“, că regimul prusesc căruia în urma emigranților cari nimeresc pe toată ziua la stațiunea din Oderberg i s'a atras prin aceasta atențiunea asupra Ungariei, a trimis din Breslau un amplotiat de rang mai înalt, care în restimp de 3 săptămâni a petrecut în comitatele unguresci Saros, Abauj și Zemplin. La reîntoarcerea lui să se fi exprimat acest amplotiat: „Despre o administrație mai rea ca aceea, ce am vădută-o eu acum, n'am avut nici o închipuire. Unde în miserie, ca cea de față, domnesce atât de puțină pricepere și idee pentru administrare, acolo țara trebuie să peară. O poziție de tot miserabilă!“ „Magyarország“ mai spune, cum au trimis pretorii pandurilor pe sate și au amenințat răbdătorilor de foame, că acela, care va vorbi despre emigrare, va fi incuiat și bătut cu băte. Acuma se înțelege că nenorocii, cari în loc de a primi ajutoriu sunt amenințați barbaresc, vor emigra cu atât mai vârtos.

Rectificare.

În articolul d-lui V. Mangra intitulat „Antireflexiuni“ și publicat în foia noastră Nr. 139 s'au strecurat mai multe erori de tipar, care aci alterează, aci întunecă sensul expresiunilor. Acele erori le îndreptăm precum urmează:

Fața întâia, coloana a doua, alineă întâia, șirul 12, în loc de „n'ar pute“ să se cetească: „ar pute“. Ear, tot pe fața aceasta, coloana a treia, alinia patru, șirul 11, în loc de „adverului seu“ să se citească: „adversariului seu“.

Fața a doua, coloana primă, alineă primă, șirul al patrulea, în loc de „omului mediu“ să se citească: „evului mediu“, ear mai jos, tot pe această coloană, și în această alinie, șirul 14, în loc de „ale nimici“ să se citească: „a se nimici“. În alinea trei, tot în coloana primă, șirul 11, în loc de „Însă canon apostolesc“ să se citească: „Insuși canonul apostolesc“. În

și Cornbutte alunecă în momentul acesta mort de jumătate jos pe pod, atunci ursul în lupta înverșunată cu moartea strivesce victima sa, pe miserabilul Vasling, și cădând a tras cadavrul cu sine, pe care l-a adrobât sub greutatea sa.

Penellan s'a grăbit a da ajutoriu lui Ludovic Cornbutte și spre marea lui bucurie, a aflat că viața amicului seu nu era periclitată prin vre-o vătămare mai grea; numai momentan își perduse conștiința.

„Marie!... a fost cel dintâiu cuvânt, când s'a deșteptat.

— Mântuieți! jubila subcarmaciul; colo zace Herming cu o impunșetură de pumnal în trup.

— Și urșii...?

— Morți, Ludovice, morți, ca și inimicii nostri! Fără de întervenirea acestor animale noi eram perduți. Să mulțămim lui Dzeu pentru bunetatea lui!“

Ludovic Cornbutte și Penellan s'au coborât în locuința, ducând cu sine și pe fata jumătate leșinată.

(Va urma.)

coloana a doua, fața a doua, linia primă, șirul al optulea, după cuvintele „de oarece sub raportul dreptului canonic“ să se adaugă cuvintele: „căsătoria preoților și“ căsătoria mirenilor etc.

Posta din urmă.

(Legea română) dela Constantinopole a primit după cum ne spune „Resboiul“ la 4 ale curentei o telegramă din Monastir, care o încunoscintează că „d. Apostol Mărgărit, institutorul român dela Vlaho-Klisura, a fost atacat de nisece asasinii greci, la Bitolia, și a fost lovit de moarte.“

Legea română ar fi și cerut de la sublima Poartă o grabnică satisfacere, prin pedepsirea culpabililor și garantarea siguranței institutorilor români din Macedonia.

Publicând această scire, diarul la „Turquie“ scire următoarele: „Se scrie că d. Mărgărit a fost obiectul unor mari persecuții din partea acelor cari sunt genați prin existență în acele părți a grupului român, din care face parte și acest institutor. Odiosul atentat, în care a cădută victimă, este încoronarea acestei opere de violență care va produce nisece fructe cu totul altele de cât ce s'așteaptă.“

„Autorii acestui atentat vor fi renegeți de națiunea greacă, care este destul de inteligentă ca să priceapă cât de mare rău aduce causei sale asemenea violențe. Cât pentru grupul român, el nu cere decât să trăiască în pace sub guvernul Sultanului, și nu argumente de felul acesta l vor face să renunțe la modul seu de a vedea.“

Sciri ultime.

(După „S. d. T. B.“)

Viena, 29 Decembrie n. Cabinetul francez s'a constituit cu Freycinet ca president și ministru de esterne. Farre a luat asuprași resboiul, Cazot justiția, Magnie finanțele; Waddington, Say și Greslay s'au retras.

London, 29 Decembrie n. Generalul Robert a învins pe Afghani și în 24 și 25 a intrat în Cabul.

Constantinopole, 29 Decembrie n. Lazard a prelungit termenul pentru răspunderea la reclamațiunile sale până la 30 Decembrie seara. (Veți revista pol. Red.)

Loc deschis. *)

Dle Redactor! Binevoieți a publica pe responsabilitatea noastră următoriu articol:

Un barbat evlavios, de naționalitate română, cu numele Isac Șerban din orașul Verșet, a testat, înainte de aceasta cu 7 ani, bisericii greco-orientale române din Sct. Janos suma de 210 fl. v. a., hotărând ca să se cumpere cu ea un clopot la sânta biserică.

După moartea numitului nostru binefăcător suma de 210 fl. s'a întabulat judecătorește pe realitățile veduvei Teodora Șerban în favorul bisericii noastre. Veduva a refuzat sub diferite preteste rogările noastre de a ne esolvi suma testată; ea fiind de naționalitate sârbescă, ținea că va da acei bani testați la o biserică sârbescă, ear nu română.

În urmă furăm siliți a ne căuta dreptul pe calea legii. Din mai multe părți ni s'a recomandat ca reprezentant dl. avocat Georg Nedelcu din Verșet, care e și jurisconsultul scaunului protopopesc din acest oraș. Cu încredere deplină am predat cauza procesuală acestui avocat, care ne a și câștigat procesul. Noi i-am și fost mulțămitori pentru aceasta, — dar ce să veți în urmă? Dl. avocat G.

*) Pentru cele de sub rubrica aceasta Redacțiunea nu ia responsabilitatea. R.

Nedelcu și-a bătut joc de noi într'un mod care deroagă nu numai dânsului, ci și statului advocațional, din care face parte. Eată cum s'a portat vestitul avocat român din Verșet cu banii testați bisericii noastre. Dl. avocat a primit în luna lui Martie după deciderea procesului, dela veduva Teodora Șerban, suma întreagă de 210 fl. pe cale de pace, fără esecutiune. Cu toate aceste dl. avocat a cerut și primit pentru esecutiune dela biserică 15 fl. v. a. Ce fel de pracsă advocațională este aceasta dle. avocat Nedelcu?

În 3 Aprilie d. adv. Nedelcu a înștiințat pe preotul nostru Ioan Neagoe că a primit banii și i a ținut să vină cu unii membri din comitetul parochial ca să-i primească dela dânsul. În 8 Aprilie s'au înfățișat presidentul comitetului parochial, sus numitul paroch, judele comunal cu membrii din comitetul par., Petru Cornea și episcopul Ioan Remnianț în cancelaria dlui adv. Nedelcu pentru primirea banilor. Spre mirarea tuturor celor de față dl. avocat ne ținuse de astădată, că nu a primit banii, să venim însă preste 8 zile, atunci ni-i va preda. În 16 Aprilie înfățișându-se membrii sus numiți și Ioan Cornea la d. avocat, dânsul îi primii bine și se arătă gata a merge cu dânsii la maeștru să tocmească clopotul. În casa maeștrului dl. avocat se puse și făcî un contract în două parii. Cetinduse și aflându-se bun contractul dl. Nedelcu dede arvună maeștrului 50 fl.; ear restul de 160 fl. nu ni l'a plătit, a voit însă ca să subscriem noi contractul ca obligați. Nesuccedându-i intențiunea de a ne prinde în cursă a cerut să-l mai așteptăm cu plățirea banilor 8 zile. Cu aceasta ocaziune am înțeles că d. adv. Nedelcu a cumpărat cu banii bisericii noastre 1/4 sesiune de pământ în Giamul mic. Am așteptat nu 8 zile ci 8 săptămâni, dar și după trecerea acestui timp dl. adv., departe de a ne plăti banii, ne a întimpinat cu nisece cuvinte ordinare de batjocură, pre care nu le putem reproduce. În 8 Maiu membrii susnumiți ai comitetului parochial ducându-se de nou la dl. Nedelcu l'au amerințat pentru cazul de neplătire cu aretarea disciplinară la camera advocațională din Timișoara. Neplătind nici de astădată, după o consultare cu dl. protopresbiter tractual, s'a făcut aretarea disciplinară. Camera advocaților prin rezoluțiunea sa Nro 325, la care a adaus și desvinovățirea dlui Nedelcu, ne îndreaptă la tribunalul reg. din Biserica albă. În răspunsul seu către cameră dl. Nedelcu afirmă că a primit banii nu în 1 Martie ci în 1 Maiu, și că preotul ar fi voit să-i folosească pentru treburile sale private, totodată se declară gata a preda banii membrilor de încredere din comitet. Invinuirea ce o aruncă dl. Nedelcu asupra preotului e o calumnie, pentru că preotul n'a mers singur după bani. Dacă i-a primit în Maiu pentru-ce nu ni-i ai dat nici până aci dle. adv. Nedelcu? Este aceasta procedere deamă de un avocat? Judece onoratul public.

Voind cu toate aceste să descurcăm lucrul pe cale de pace, ne am înfățișat de nou la dl. avocat Nedelcu în 15 Iulie și l'am rugat să ne predea banii, după cum s'a declarat în răspunsul seu de mântuiește către camera advocațională. La rugarea proprie i-am acordat un nou termen nu de două săptămâni cum a cerut ci de două luni; d-sa s'a obligat în scris că în 8 Septembrie ne va plăti banii. Înfățișându-se la acest termen preotul Ioan Neagoe cu plenipotență formală să ridice banii dela adv. Nedelcu acesta i răspunde, că n'are bani, dacă ne place să l' dăm în judecată. Eată cum ne a răsplătit d-nul Nedelcu bunăvoința și indulgența noastră! Eată cum tractează un advo-

insă scia foarte bine, că acela, care cade mai întâiu, este perdat și ținea pe inimic strins în brațele sale; lui însă i cădă cuțitul din mână.

În momentul acesta se auđi un țipet sfâșietoriu de inimă; matrozul norvegian aducea pe Maria. Ludovic Cornbutte simția cum îl birue înverșunarea; el vrea să lase pe Andreiu Vasling, atunci însă fură amândoi contrarii strinși de o îmbrățișare puternică.

Ursul se coborise de pe catarg și umbra să strivescă pe amândoi luptătorii.

Andreiu Vasling era de către animal și se rădăma de trupul lui, eară Ludovic Cornbutte simți cum brâncile monstrului se înfig în carnea lui.

„Într'ajutoriu, într'ajutoriu, Herming strigă cărmaciul.

— Într'ajutoriu, Penellan, strigă Cornbutte.

Îndată după aceasta s'a auđit pași pe scări, Penellan se ivesce și în cel mai de aproape minut descarcă un pistol în urechia bestiei. Un mugit îngrozitoriu se aude, animalul biruit de dureri slăbește din brânci

cat român biserica și pe conationalii sei!

În cele din urmă am dat în 30 Septembrie cauza cu toate actele la tribunalul reg. din Biserica albă, de unde până azi nu ne a venit nici un rezultat. Ce să facem? De unde să așteptăm dreptatea? Poate dela înaltul ministeriu

Ne-am aflat îndemnați a aduce aceste lucruri triste la cunoștința publică, pentru-ca să se ferească cel puțin alți nenorociți de a căde în mâinile dlui avocat *Georg Nedelcu*. Feriți-vă fraților din giurul Vêrșetului de acest advocat român, care nu se sfiește a specula într'un mod atât de nedemn cu banii unei biserice naționale române!

Sct.-János în 17 Septembrie 1879.*)

Ioane Neagoe m. p.,
paroch și presid. comit.

Petru Cornea m. pr.,
jude comun. și membru în comit.

Cusman Nicu m. p.,
subjude și membru în comit.

Ioan Remniant m. p.,
epitrop bia.

PARTEA SCIENTIFICĂ ȘI LITERARĂ.

O transacție ortografică.

(Urmare).

Vedem că și „Un etimologist“ este aplecat a delătura de o parte pe u mut din scriere, și a scrie de altă parte pe a din diftongii ea, oa. Formulând aceste două concesiuni în mod abstract, ajungem la principiul următoriu: Ce nu se aude, nu se scrie; ce se aude, se și scrie. „Un etimologist“ observă, că „și ciparianul de altă parte trebuie să învețe din gramatică, d. e. care cuvinte se leagă prin linioară de următorul cuvânt, și de ce fel de cuvânt următoriu (d. e. făcându-se, făcutu s'au), pentru ca u să nu mai fie mut, ci să se citească“. Noi adaugem că nici chiar linioara nu arată în scrierea cipariană, că u mut se rostesc, de-oare ce vedem pe cipariani scriind d. e. a făcutu-o, lupunem etc. Întrebăm: Când se cetește u final? Și apăsăm încă odată asupra afirmațiunii pe deplin îndreptățite, ce o aflăm la „Un etimologist“: „Ciparianul trebuie să învețe din gramatică, în care cas anume u scurt nu e mut, ci se rostesc“.

De altmintrelea u final dătesce existența sa în scrierea de astăzi mai mult preocupățiunii latinisatorilor noștri, care la mulți este atât de înrădăcinată, încât toate argumentele nu au putere de a o stirpi. Mai curând poate vei isbuti, dacă vei produce — ceea ce s'a dîs încă înainte cu mai mulți ani în „Convorbiri literare“ — că u final s'a vîrit în vechea scriere română prin înrîurînța bulgară, careia au fost espuși Români. Adevărat este că în scrierile române vechi, începând dela secolul XVI, u final se reprezintă prin z, pe care ca literă mută îl aflăm la sfîrșitul cuvintelor în scrierile bulgăresci și muscălesci. În tecsturi bulgăresci și muscălesci, transcrise cu litere latine, acel z se înlocuiește de către filologi cu ū. Este cu puțință, că un tecst bulgăresc sau muscălesc transcris cu litere latine și pus alătura cu un tecst românesc, scris după ortografia cipariană, ar spăria pe mulți cipariani, dușmani a tot ce este slavon, și i-ar îndupleca să elimineze pe netrebnicul u final.

Mare rol joacă preocupățiunea și cu privire la scrierea diftongilor ea și oa, ba s'ar pute aproape spune, că există la mulți un fel de idiosin-

crasie împotriva scrierei corect științifice. Toți câți știu în adevăr vorbi românește conced, că avem de a face cu diftongi, și numai nisce Români maghiarisați, bunăoară de prin Marmăția, se pot simți îndemnați a pretinde, că cuvinte ca *poarta, oamenii* etc. s'ar rostî ca maghiar. *partá, amény* etc.

Ce e mai mult, oameni cari ne mărturisesc că nu pot suferi scrierea ea și oa, scriu cu toate aceste d. e. *mea, grea, grea'oa, dio'a* etc. *); va să dîcă se intercalează încă apostroful chiar între acele două sunete, din cari consistă diftongul. Să ni se spună acum, oare diftongul oa (chiar desbinat în scriere prin apostrof) din *dio'a* nu se pronunță întocmai ca și în *oameni*!?

„Un etimologist“ susține, că acela care scrie d. e. vedindu, trebuie să conceadă a se scrie și *peatră, oameni*. Adaugem că Cipariu scrie și *mieu, pierde* etc. precum scrie *diece, siede* etc. Scim cu toții că scriind pe i în cuvinte ca *mieu, pierde, fier, ferbe* etc. nisum a însemna cu esactitate chiar și *nuanțe*, sau facem tocmai aceea ce ciparianii, protivnici ai esactității, țin în de obște de prisos și adeseori de imposibil. Cine scrie simplu *meu, perde, fer, ferbe* etc. de sigur nu face o greșeală mare, căci chiar rostind deadreptul, precum am scris, n'ar suna tocmai neromânește. Cu totul neromânește însă ar fidață s'ar rostî *petra, epa, omeni, porta* etc. adecă fără adaugerea unui a deplin. Cum poate deci fi, ca acolo unde e vorba mai mult numai de o *nuanță*, să scriem un *diftong*, și numai o singură literă acolo, unde trebuie să rostim necondiționat un *diftong* deplin?!

Este mai departe de mirat, cum aceiași oameni, cari au declarat semnelor războiu înversunat, susțin tocmai acolo semne, unde sînt cu totul de prisos, scriind *petra, omeni* etc. Altcum după sistemul, ce ni-l prezintă „Un etimologist“, accentul *acut* nu este accent *tonic*, și prin urmare n'ar mai pute fi întrebuințat (*é, ó*) pentru scrierea diftongilor ea și oa. În locul accentului *acut* ar trebui să între cel *grav*. Nu scim, dacă acelora ce judecă scrierea înainte de toate din punctul de vedere pretins *estetic*, le-ar plăce mai bine a scrie *é și ó*, decât ea și oa (d. e. *pètra, èpa, òmeni, pòrta*).

(Va urma).

Lista

contribuirilor pentru inundații Români din Transilvania și Ungaria pusă în circulațiune de redacțiunea „Telegrafului Roman.“

Escol. Sa dl Archiepp și Metropolit Miron Romanul 20 fl., Preacuvioșia Sa P. Archimandrit Nicolae Popea 10 fl., P. Protosincol Ilar. Pușcariu 5 fl., P. Protosincol N. Frateș 5 fl., P. ases. cons. Moise Lazar 2 fl., P. Simeon Popescu, prof 1 fl., P. Moise Toma, adm. prot. 2 fl., P. Dimitrie Cunțan, prof. 2 fl., D. Constantin Stezariu c. r. capit. 5 fl., Dr. Ios. Hodoș, ases. cons. 5 fl., Dr. Nicol. Maier, prof. 2 fl., D. Ioan Bechnitz, ases. cons. 1 fl., D. Eugen Brote, ases. cons. 1 fl., D. D. Comșa, prof. 1 fl. 50 cr., D. Elia Măcelariu, ases. cons. 5 fl., D. Nicol. Cristea 3 fl., D. Antonie Bechnitz, comerciant 3 fl., Ana Bechnitz 2 fl., Sofia născ. Bechnitz 1 fl., Atanasiu Bechnitz, comerciant 1 fl.

*) Prof. Silasî recomandă să se scrie d. e. *stéo-a, maséo* a etc. („chiaru precumu scrie și ortografa noastră vechea basericească“) în loc de *stéua, maséua* etc. — adecă „cu o în fine, care totodata și mai lesne se contopesc în limba-ne cu a (articulu fem.) în *diftongu...*“ („Transilvani'a“, anul VII, Nr. 10, pag. 113—115 din 15 Maiu 1874).

Bursa de Viena și Pesta

din 27 Decembrie n.

	Viena	Pesta
Renta de aur	97.45	97.45
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	—	75.—
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	87.25	87.—
Oblig. de stat dela 1876 de ale drumului de fer orient ung.	77.75	77.75
Împrumutul drumurilor de fer ung. Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	114.—	114.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sorțire	88.—	88.25
Obligațiuni urbariale temeșane . Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sorțire	87.—	87.—
Obligațiuni urbariale transilvane . Obligațiuni urbariale croato-slavonice	—	84.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decime de vin	85.25	84.75
Datori de stat austriacă în hârtie	89.—	—
Datoria de stat în argint	88.50	80.50
Renta de aur austriacă	69.15	69.15
Sorți de stat dela 1860	70.60	70.40
Acțiuni de bancă austro-ung.	83.30	81.25
Acțiuni de bancă de credit ung.	130.50	130.50
Acțiuni de credit austr.	836.—	838.—
Sorți ungurești cu premii	292.—	294.50
Argint	270.75	271.51
Galbin	—	108.25
Napoleon	5.55	55.51
100 marce nemțesci	9.31 ^{1/2}	9.32
London (pe polița de trei luni)	57.80	57.75
	116.85	117.—

Economic.

Sibiu, 26 Decembrie n. Pro hectolitru: Grâu fl. 8.20—9.20; Grâu sêcărê, fl. 7.—7.80; Sêcară fl. 5.—5.40; Orz fl. 4.30—4.70; Ovês fl. 3.—3.40 Cucuruz fl. 3.90—4.30; Mălaiu fl. 5.50—6; Cartofi fl. 1.30—1.50; Semênță de cânepă fl. 7.—8; Mazere fl. 8.—8.50; Lîntê fl. 10.50—11; Fasole fl. 8.—8.50 pro 50 chilo; Făină de pâne fl. 7.50; Slănină fl. 30—32; Unsoare depore fl. 25—26; Sêu brut pro 50 chilo fl. 16—17; Sêu de luminări fl. 23—24; Luminări de sêu 50 chilo fl. 28—28.50; Sêpun fl. 20—20.50; Fên 50 chilo fl. 0.95—1.05; Cânepă pro 50 chilo fl. 16—18 Lemne vêrtoase de foc pro metru cubic fl. 3.50 Spirt pro grad 55—60 cr. pro chilo: carne de vită 42—44 cr.; Carne de vițel 38—45 cr. carne de porc 40—42 cr.; carne de berbec 28—30 cr.; oană 10 de 40 cr.

Medias, 24 Decembrie n. Din pricina sêrbătorilor apusene tîrgul s'a ținut astăzi. Bucate nu s'au aflat în tîrg, fără numai mărfuri mai mărunte de consum, pentru aceasta nici nu se poate dîce, că azi s'a ținut tîrgul sêptimînal. Timpul e frumos dară rece.

(România). Situația economică în România încă se vede a fi deocamdată slăbuță. Eacă ce ne spune „Telegraful“ din București:

„Presa“ vorbește despre condițiunile de prosperitate economică a unui stat și despre spiritul de asociațiune, pe care îl proclamă ca pe o consecuență a libertăților. Ea vorbește despre starea noastră economică și dîce: „Ea plînge, în genere, starea agriculturii noastre, starea piețelor și a asociațiunilor noi.“ Concluziunea la care ajunge „Presa“, e că din cauza lipsei unei stimulațiuni către asociați, noi“ pe terenul economic am ramas aproape staționari, căci fără asociațiuni progresul pe acest teren este foarte greu de realizat.“

Asemenea stare se documentează și prin „Romanul“ carele provoacă pre bogății, a veni într'ajutoriu sêracilor dîcînd:

„Iarna timpurie și grea din anul acesta a făcut să se simtă rigurile ei mai aspru și a cauzat deja poporațiunii sêrace suferințe sfîșietoare.“

Frigul și foamea, și cu ele acel nesfîrșit cortegi de suferințe ce le însoțesc, înăspresc într'un mod necrețut traiul deja greu al poporațiunii sêrace. Miseria domnesce ca stăpână în coliba neavutului, și nici o speranță altă nu are și nu poate avé decât în ajutoriu avuților, decât în îndurarea acelor inime nobile, pentru care e o fericire de a face să înceteze o suferință, de a sterge o lacrimă, de a duce bucurie în căminul desolat.

În numele solidarității umane și naționale, în numele simțimentelor de iubire adresăm un călduros apel celor cu avere, spre a veni în ajutoriu suferinței poporațiunii sêrace.“

Estras din foaia oficială „Budapest Közlöny.“

Licitațiuni: în 3 Febr. și 8 Martie imob. lui George Fenechiu în Șinca-

nonă (judec. cerc. Făgăraș); în 16 Febr. și 17 Martie imob. rēmasului după Bogdan Todorffii în Cluj (trib.); în 23 Ian. imob. rēmasului după Pavel și Sara Markel în Cizer (judec. cerc. Sighișoara); în 12 Ian. și 12 Febr. imob. d-nei Antonie Pál în Turda (trib.); în 14 Ian. imob. Mariei Pădure în Brașov (trib.); în 16 Febr. și 18 Martie imob. lui Sigismund Richtzeit în Jencea (judec. cerc. Reghen); în 3 Febr. și 3 Martie imob. lui Georgo Neagoe în Viștea de jos (jud. cerc. Făgăraș); în 21 Ian. și 21 Febr. imob. lui Gligor Botta în Fărêu (judec. cerc. Aiud); în 19 Ian. și 19 Febr. imob. lui Grigorie Bako în Szaraz-Ajta (judec. cerc. Sângiors); în 29 Ian. imob. lui Vasiu Bogdan în Șaroșul unguresc (judec. cerc. Sănmărtin); în 14 Ian. și 14 Febr. imob. lui Ioan Eifert și soți în Nocrichiu (trib. Sibiu); în 5 Ian. și 5 Febr. imob. comunei Cârțișoara; în 10 Ian. și 10 Febr. imob. lui Nicolau Pascu în Cârța; în 10 Ian. și 10 Febr. imob. lui Ilisie Bica în Voivodenii-mari (judec. cerc. Făgăraș).

Nr. 201 — 1879 pres.

1—3

CONCURS.

La scoala poporală din Jacul rom. ppresbiteratul Têrnevei superioare, s'a înființat un post de învățătoriu. Pentru întregirea acestuia se escrie concurs până la 6 Ianuarie 1880.

Emolumentele împreunate cu acest post sînt:

1. În bani, — salariul anual de 80 fl. și adecă,

a) 50 fl. v. a. din fondurile arhidieceșane, votat de senatul scolastic și

b) 30 fl. v. a. îi solvesce comuna bisericească din repartițiune.

Doritorii de a ocupa acest post de învățătoriu, au a'și adresa petițiunile lor instruite în sensul „st. organic“ la subscrișul oficiu protopresbiterat până la termenul susînsemnat.

Alma în 8 Decembrie 1879.

În conțelegere cu comitetul parochial.

Ioan Almășan m. p.,
protopresbiter.

Nr. 328 — 1879.

1—3

EDICT.

Ana Călța din Șona protopopiatul Cohalmului, de relegiunea greco-orientală, carea de doi ani trecuți a părăsit pre soțul seu legiuit Moise Cordan de religiunea greco-catholică tot din Șona, fără a se sci locul ubicațiunii ei prin aceasta este provocată, a se înfățișa înaintea subsemnatului for matrimonial în termin de un an și o dî, — căci la din contră procesul matrimonial în contră'i intentat, se va hotări și în absența ei, conform legilor în vigoare.

Forul matrimonial gr. or. al Cohalmului.

Cohalm în 21 Noembrie 1879.

Nicolau D. Mircea m. p.,
adm. prot.

Nr. 243.

3—3

EDICT.

Reveca Stirb din Arpătac comitatul Treiscaunelor și de religiunea gr. or. părăsind de vre-o 3 ani de zile pe bărbatul seu Nicolau Dăndărêu din Elöpatak, fără ca să se scie locul petrecerei sale, — se citează prin aceasta ca în termin de un an și o dî dela datul de jos să se înfățișeze înaintea subsemnatului for matrimonial; căci în cas contrariu și în absență'i se va decide procesul intentat asupra'i de către bărbatul ei.

Elöpatak la 27 Octomvre 1879.

Forul matrimonial gr. or. al protopresbiteratului Heghigului.

*) Întârziată din lipsa de spațiu. R.